

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
№ _____

ПОРЯДОК
видачі, продовження та обліку документів, що засвідчують тимчасову
непрацездатність

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до статті 31 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 328 «Деякі питання організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього», постанови Кабінету Міністрів України від 03 березня 2020 року № 159 «Про особливості ведення Електронного реєстру листків непрацездатності до забезпечення інформаційної взаємодії електронної системи охорони здоров'я з Електронним реєстром листків непрацездатності» та визначає порядок видачі, продовження та обліку листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності (далі – Реєстр) та видачі, продовження й обліку інших документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян, здійснення контролю за правильністю їх видачі.

2. Цей Порядок поширюється на всі заклади охорони здоров'я будь-якої організаційно-правової форми та фізичних осіб – підприємців, які в

установленому законом порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

3. В цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

веб-орієнтований сервіс внесення даних про тимчасову непрацездатність – програмні засоби для ведення Реєстру (далі – вебсервіс ЕРЛН);

видача листка непрацездатності – реєстрація в Реєстрі внесених за допомогою вебсервісу ЕРЛН даних про тимчасову втрату працездатності за результатами експертизи тимчасової непрацездатності;

продовження листка непрацездатності – реєстрація в Реєстрі внесених за допомогою вебсервісу ЕРЛН даних про продовження строку тимчасової втрати працездатності в межах одного випадку тимчасової непрацездатності шляхом створення нового листка непрацездатності за результатами експертизи тимчасової непрацездатності;

технічна можливість внесення даних до Реєстру у лікаря – наявність у лікаря доступу до телекомунікаційних мереж та справних технічних засобів телекомунікацій для внесення даних до Реєстру за допомогою вебсервісу ЕРЛН.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в Основах законодавства України про охорону здоров'я, Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», Законі України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», Законі України «Про електронні довірчі послуги», постанові Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 328 «Деякі питання організації ведення Електронного реєстру листків непрацездатності та надання інформації з нього», постанови Кабінету Міністрів України від 03 березня 2020 року № 159 «Про особливості ведення Електронного реєстру листків непрацездатності до забезпечення інформаційної взаємодії електронної системи охорони здоров'я з Електронним реєстром листків непрацездатності».

4. Тимчасова непрацездатність застрахованих осіб засвідчується листком непрацездатності, виданим з використанням засобів вебсервісу ЕРЛН.

5. Видача інших документів про тимчасову непрацездатність забороняється, крім випадків, обумовлених пунктом 21 розділу I цього Порядку, пунктами 7, 13, 17, 18, 19, 20 та 21 розділу II цього Порядку, пунктами 4, 7 та 15 Розділу III цього Порядку, пунктом 6 розділу IV цього Порядку та пунктом 6 розділу VI цього Порядку.

6. Листок непрацездатності видається:

1) особам, які працюють на умовах трудового договору (контракту), цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законодавством, на підприємствах, установах, організаціях незалежно від форми власності та господарювання, у тому числі в іноземних дипломатичних та консульських установах, інших представництвах нерезидентів або у фізичних осіб;

2) особам, обраним на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах;

3) фізичним особам-підприємцям;

4) особам, які провадять незалежну професійну діяльність;

5) членам фермерського господарства;

б) застрахованим особам – громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, які проживають в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

7. Право видачі листків непрацездатності надається:

1) лікуючим лікарям, які перебувають у трудових відносинах із закладами охорони здоров'я незалежно від форми власності або з фізичними особами – підприємцями, що зареєстровані та одержали в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики;

2) лікуючим лікарям стаціонарів протезно-ортопедичних підприємств;

3) лікуючим лікарям туберкульозних санаторно-курортних закладів;

4) фельдшерам у місцевостях, де відсутній лікар, а також на плаваючих судах;

5) лікуючим лікарям, які є фізичними особами – підприємцями, що зареєстровані та одержали в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики;

б) головам лікарсько-консультаційних комісій (далі – ЛКК);

7) лікуючим лікарям реабілітаційних відділень санаторно-курортних закладів.

8. Керівник закладу охорони здоров'я або фізична особа – підприємець, що зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку має право видавати листки непрацездатності,

може письмово уповноважити особу, яка перебуває у трудових відносинах або на умовах цивільно-правового договору із закладом охорони здоров'я або із зазначеною фізичною особою – підприємцем, вносити відомості про тимчасову непрацездатність в Реєстр.

9. Не мають права видачі листків непрацездатності лікарі:
- системи екстреної медичної допомоги;
 - закладів служби крові;
 - закладів судово-медичної експертизи;
 - бальнеогрязелікувальних, косметологічних та фізіотерапевтичних лікарень і курортних поліклінік;
 - будинків відпочинку;
 - туристичних баз;
 - зубопротезних поліклінік (відділень);
 - санаторно-курортних закладів (окрім лікарів реабілітаційних відділень санаторно-курортних закладів).

10. Внесення за допомогою вебсервісу ЕРЛН даних про випадок тимчасової втрати працездатності здійснюється за реєстраційним номером облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті).

Видача листка непрацездатності та інших документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність та надання інформації про реєстрацію листка непрацездатності в Реєстрі здійснюється лікуючим лікарем (фельдшером) за місцем отримання медичної допомоги за умови особистої присутності непрацездатної особи після ідентифікації особи за паспортом громадянина України або за іншими документами, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, і не може бути платною послугою в закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності чи організаційно правової форми та у фізичних осіб – підприємців, що зареєстровані та одержали в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

11. Видача та продовження документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність, зокрема створення листків непрацездатності, здійснюються тільки після особистого огляду пацієнта лікуючим лікарем (фельдшером), про

що робиться відповідний запис у первинно-обліковій медичній документації з обґрунтуванням тимчасової непрацездатності.

Протягом дії карантину, встановленого відповідно до законодавства, видача листків непрацездатності може здійснюватися лікарем, що надає первинну медичну допомогу на підставі звернення та опитування пацієнта за допомогою засобів телефонного зв'язку або іншими засобами телекомунікацій з обов'язковим відповідним записом у первинно-обліковій медичній документації пацієнта, що знаходиться на амбулаторному лікуванні.

При видачі та продовженні документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність, зазначаються призначений пацієнту режим лікування (стаціонарний, амбулаторний, постільний, домашній, санаторний, вільний тощо) та відповідна причина непрацездатності: тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов'язані з нещасним випадком на виробництві; вагітність та пологи; необхідність догляду за хворою дитиною; необхідність догляду за хворим членом сім'ї; необхідність догляду за дитиною віком до трьох років або дитиною з інвалідністю віком до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за цією дитиною; карантин, накладений відповідно до законодавства; ізоляція від COVID-19; тимчасове переведення застрахованої особи відповідно до медичного висновку на легшу, нижчеоплачувану роботу; протезування з поміщенням у стаціонар протезно-ортопедичного підприємства; перебування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм; тимчасова непрацездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання).

12. Листки непрацездатності та інші документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність, видаються із визначеним періодом тимчасової непрацездатності, тобто із зазначенням дати початку періоду тимчасової непрацездатності та дати, з якої рекомендовано стати до роботи.

13. Для видачі листка непрацездатності суб'єкти, визначені в пунктах 7 та 8 розділу I цього Порядку, або уповноважена особа повинні автентифікуватися через вебсервіс ЕРЛН з використанням кваліфікованого електронного підпису.

14. Внесені в Реєстр дані засвідчуються кваліфікованим електронним підписом особи, яка вносить дані про тимчасову непрацездатність.

У разі недоступності вебсервісу ЕРЛН або неможливості реєстрації листка непрацездатності в Реєстрі через його технічну несправність, лікар зобов'язаний зареєструвати листок непрацездатності в Реєстрі не пізніше ніж на

наступний робочий день після відновлення доступності вебсервісу ЕРЛН або появи можливості реєстрації листка непрацездатності в Реєстрі. Повідомлення про усунення технічних несправностей у Реєстрі або про появу технічної можливості реєстрації листка непрацездатності в Реєстрі оприлюднюється на вебсайті Пенсійного фонду України.

У разі відсутності технічної можливості внесення даних до Реєстру у лікаря, він зобов'язаний зареєструвати листок непрацездатності в Реєстрі протягом не більше ніж одного календарного дня з дати початку непрацездатності.

15. Кожному зареєстрованому в Реєстрі листку непрацездатності автоматично присвоюється унікальний номер випадку непрацездатності за результатами внесення даних про тимчасову непрацездатність.

16. Листок непрацездатності вважається виданим з моменту реєстрації внесених даних про тимчасову непрацездатність в Реєстр за унікальним єдиним реєстраційним номером листка непрацездатності.

Після реєстрації листка непрацездатності в Реєстрі пацієнту (його законному представнику) за його бажанням може надаватися належним чином засвідчене особою, що видала листок непрацездатності, повідомлення про реєстрацію листка непрацездатності у паперовій формі з зазначенням єдиного реєстраційного номеру листка непрацездатності, яке є візуальним поданням відповідного запису в Реєстрі.

Інформування пацієнта про видачу листка непрацездатності здійснюється Пенсійним фондом України в день реєстрації даних про тимчасову втрату працездатності в Реєстрі через електронний кабінет застрахованої особи на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України, за допомогою смс-повідомлень або іншими засобами телекомунікацій.

17. Датою видачі листка непрацездатності є дата реєстрації відповідного запису в Реєстрі, крім випадків, визначених пунктами 14, 20 та 21 розділу I та пунктом 5 розділу II цього Порядку.

У разі госпіталізації пацієнта до стаціонару, особу якого встановити неможливо (важкий стан, розлад свідомості, стан алкогольного сп'яніння тощо), листок непрацездатності видається в момент ідентифікації цієї особи, при цьому датою початку непрацездатності вважається дата госпіталізації, з обов'язковою позначкою про це у вебсервісі ЕРЛН та в первинно-обліковій медичній документації пацієнта, який знаходиться на стаціонарному лікуванні.

18. У день видачі листка непрацездатності автоматично формується та надсилається в електронний кабінет роботодавцю, який є страхувальником непрацездатної особи, відповідне повідомлення в електронній формі про видачу листка непрацездатності.

19. У випадку, якщо застрахована особа (її законний представник) виявила недостовірну інформацію у даних про тимчасову непрацездатність, що містяться в листку непрацездатності, така застрахована особа (його законний представник) мають право особисто, у тому числі засобами комунікацій, звернутись до осіб, які внесли запис до Реєстру.

Зазначені особи, що вносили запис до Реєстру, у разі необхідності забезпечують внесення до Реєстру нового запису з виправленими неточностями або доповненнями та обов'язково повідомляють про це застраховану особу телефоном, електронною поштою або іншим доступним способом зв'язку протягом десяти календарних днів з дня внесення такого запису. При цьому дані про лікаря та/або уповноважену особу, які вносили зміни (виправлення, уточнення, доповнення), дата та час їх внесення, а також початковий зміст даних зберігаються в Реєстрі з метою забезпечення можливості відстежити всі внесені зміни.

20. Документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян України під час їх тимчасового перебування за межами держави, є підставою для видачі листка непрацездатності згідно з рішенням ЛКК закладу охорони здоров'я за вибором пацієнта у разі:

- 1) гострих захворювань і травм;
- 2) загостренні хронічних захворювань;
- 3) вагітності та пологів;
- 4) оперативних втручань при невідкладних станах;
- 5) лікування згідно з рішенням комісії МОЗ України з питань направлення на лікування за кордон.

21. Видача листка непрацездатності здійснюється на підставі перекладених на державну мову та нотаріально засвідчених документів, які підтверджують тимчасову втрату працездатності під час перебування за межами України.

Витяг з первинно-облікової медичної документації пацієнта, що знаходиться на амбулаторному чи стаціонарному лікуванні, де вказується термін тимчасової непрацездатності, якщо інше не передбачено міжнародними угодами, видається:

іноземцям, які тимчасово перебувають на території України і не працюють на підприємствах, в установах і організаціях України;

громадянам України, які постійно проживають на території України та працюють на умовах трудового договору (контракту) за межами України і не застраховані в системі соціального страхування країни, в якій вони перебувають;

громадянам України, які працюють за межами України, та застраховані в системі соціального страхування країни, де перебувають у трудових або цивільно-правових відносинах.

II. Видача документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян у разі захворювання чи травми

1. У разі захворювання чи травми на весь період тимчасової непрацездатності до відновлення працездатності або до встановлення групи інвалідності медико-соціальною експертною комісією (далі – МСЕК) видається листок непрацездатності, що обраховується в календарних днях.

2. При втраті працездатності внаслідок захворювання або травми лікуючий лікар може видавати листок непрацездатності одноосібно терміном до 5 календарних днів з наступним продовженням його, залежно від тяжкості захворювання, до 10 календарних днів.

Якщо непрацездатність триває понад 10 календарних днів, продовження листка непрацездатності до 30 днів проводиться лікуючим лікарем спільно з завідувачем відділення, а надалі – ЛКК, яка призначається керівником закладу охорони здоров'я, після комісійного огляду пацієнта, з періодичністю не рідше 1 разу на 10 днів, але не більше терміну, встановленого для направлення до МСЕК.

Якщо загальний термін непрацездатності в межах одного випадку непрацездатності становить від 10 днів до 30 днів, дані про продовження листка непрацездатності більше 10 днів засвідчуються в Реєстрі кваліфікованим електронним підписом керівника відповідного структурного підрозділу закладу охорони здоров'я.

У разі, якщо загальний термін непрацездатності в межах одного випадку непрацездатності становить більше 30 днів, дані про продовження непрацездатності після 30 днів засвідчуються в Реєстрі кваліфікованим електронним підписом голови ЛКК.

В окремих випадках, коли захворювання вимагає тривалого лікування, наприклад у разі важких травм та туберкульозу періодичність оглядів ЛКК з

продовженням листка непрацездатності може бути не рідше 1 разу на 20 днів залежно від тяжкості перебігу захворювання.

3. Фельдшер відповідно до підпункту 4 пункту 7 розділу I цього Порядку має право видавати листок непрацездатності особисто і одночасно на термін не більше 3 днів з наступним направленням пацієнта до лікаря у разі продовження його тимчасової непрацездатності.

4. Листок непрацездатності у разі захворювання видається в день установаження непрацездатності.

Особам, які звернулися за медичною допомогою та визнані непрацездатними по завершенні робочого дня, листок непрацездатності може видаватись, за їх згодою, з наступного календарного дня.

5. У разі несвоєчасного прибуття пацієнта до лікаря для продовження листка непрацездатності без поважних причин та визнання його непрацездатним, продовження листка непрацездатності здійснюється з дня відвідування ним лікаря.

6. При порушенні пацієнтом призначеного режиму лікування в листку непрацездатності вказується вид порушення (наприклад, несвоєчасна явка на прийом до лікаря; алкогольне, наркотичне, токсичне сп'яніння під час лікування; вихід на роботу без дозволу лікаря; самовільне залишення закладу охорони здоров'я; виїзд на лікування в іншому закладі охорони здоров'я без відмітки про дозвіл виїзду; відмова від направлення або несвоєчасна явка на МСЕК тощо), що засвідчується в Реєстрі кваліфікованим електронним підписом лікуючого лікаря або уповноваженої особи.

7. Тимчасово непрацездатним особам, що потребують лікування, імплантації та протезування в закладах охорони здоров'я за межами адміністративного району, в якому розташований заклад охорони здоров'я, ЛКК якого видає листок непрацездатності, листок непрацездатності видається за рішенням ЛКК на необхідну кількість днів з урахуванням проїзду.

8. У разі лікування в стаціонарі листок непрацездатності видається керівником відповідного структурного підрозділу закладу охорони здоров'я за весь період стаціонарного лікування з попередньою реєстрацією даних про початок лікування у Реєстрі. У разі необхідності продовжити лікування в

амбулаторних умовах листок непрацездатності може бути продовжено на термін до 3 календарних днів з обов'язковим обґрунтуванням цього терміну у медичній карті стаціонарного пацієнту та витягу з неї.

Періодичність огляду пацієнта лікуючим лікарем спільно із керівником відповідного структурного підрозділу закладу охорони здоров'я становить не рідше 1 разу на 7 календарних днів. Якщо непрацездатність триває понад 30 календарних днів, продовження листка непрацездатності надалі проводиться ЛКК з періодичністю огляду не рідше 1 разу на 15 календарних днів, але не більше терміну, встановленого для направлення до МСЕК.

9. У разі тимчасової непрацездатності, зумовленої захворюванням або травмою, внаслідок алкогольного, токсичного сп'яніння чи дії наркотиків, що визначається ЛКК згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я СРСР від 08 вересня 1988 року № 694 «Про заходи щодо подальшого вдосконалення медичного огляду для встановлення факту вживання алкоголю та стану сп'яніння» та спільним наказом МВС України, МОЗ України від 09 листопада 2015 року № 1452/735 «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції», зареєстрованим Міністерством юстиції України 11 листопада 2015 року № 1413/27858, видається листок непрацездатності з обов'язковою позначкою про це та з внесенням відповідної інформації в первинно-облікову медичну документацію.

10. У разі протезування у стаціонарах протезно-ортопедичних підприємств листок непрацездатності видається на час протезування і проїзду до стаціонару і назад, з зазначенням відповідної причини непрацездатності, при цьому датами початку та закінчення тимчасової непрацездатності вважаються дати початку та закінчення протезування з урахуванням днів проїзду.

11. На період проведення інвазивних методів обстеження та лікування (ендоскопія з біопсією, хіміотерапія за інтермітуючим методом, гемодіаліз тощо) в амбулаторних умовах листок непрацездатності видається лікуючим лікарем.

12. Якщо непрацездатність виникла внаслідок професійного захворювання, що входить в перелік визначений постановою Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 року № 1662 «Про затвердження

переліку професійних захворювань», або захворювання на туберкульоз, непрацездатній особі може бути призначене тимчасове переведення на іншу роботу з видачою листка непрацездатності терміном до 2 місяців, з дотриманням вимог пункту 2 розділу II цього Порядку.

Тимчасове переведення на іншу роботу рекомендується, якщо пацієнт є непрацездатним за своїм основним місцем роботи, при цьому може повноцінно виконувати іншу роботу без порушення процесу лікування. У разі потреби переведення на легшу роботу у зв'язку з іншими захворюваннями видається висновок ЛКК. Листок непрацездатності в цьому разі не видається.

13. При направленні пацієнтів на доліковування в реабілітаційні відділення санаторно-курортних закладів або в реабілітаційні центри згідно з висновком ЛКК, лікуючим лікарем видається лікарняний листок в якому зазначаються номери путівки (договору), висновку ЛКК та назва закладу, де здійснюватиметься подальше лікування.

14. При направленні пацієнтів на подальше лікування в реабілітаційні відділення санаторно-курортних закладів безпосередньо із стаціонарів, згідно з висновком ЛКК, листок непрацездатності продовжується лікуючим лікарем реабілітаційного відділення санаторно-курортного закладу на весь термін, потрібний для закінчення призначеного лікування та реабілітації з урахуванням проїзду, але не більше терміну, передбаченого пунктом 4.1 цього Порядку.

15. Пацієнтів, яким встановлено діагноз туберкульоз, психічні і венеричні захворювання листок непрацездатності видається лікарем відповідної спеціальності. Пацієнтам, яким встановлено діагноз туберкульоз, направленим на лікування до туберкульозного санаторно-курортного закладу, листок непрацездатності видається лікуючим лікарем спеціалізованого закладу охорони здоров'я на кількість днів, потрібних для проїзду в санаторно-курортний заклад, і продовжується лікуючим лікарем санаторно-курортного закладу.

16. За захворювання студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти засвідчується довідкою за формою, встановленою МОЗ України.

17. Довідка довільної форми, засвідчена підписом головного лікаря і печаткою закладу охорони здоров'я, видається особам, які проходять обстеження:

з приводу встановлення причинного зв'язку захворювання з умовами праці, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;
за направленням органів досудового розслідування, прокуратури і суду.

18. Довідка довільної форми або за затвердженою формою (в разі її наявності), засвідчена підписом завідувача відділення та печаткою закладу охорони здоров'я, видається:

у разі тимчасової непрацездатності громадян, які шукають роботу, і безробітних, враховуючи період їх професійної підготовки та перепідготовки;

особам, які проходять обстеження у закладах охорони здоров'я за направленням військових комісаріатів;

особам, які проходять додаткове наркологічне обстеження в умовах стаціонару;

особам, які проходять діагностичне обстеження в закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності, за відсутності ознак тимчасової непрацездатності.

19. Особам, до яких застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою та проходять судово-медичну експертизу, листок непрацездатності не видається.

20. Особам, які самостійно звернулись по консультативну допомогу, видається довідка довільної форми за підписом лікаря, засвідченим відповідною печаткою закладу охорони здоров'я, з обов'язковим зазначенням часу проведеної консультації.

21. Працюючим особам, які віднесені до I категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та учасники АТО (ООС) та прирівняні до них особи, листок непрацездатності видається на весь період лікування в санаторно-курортних закладах та спеціалізованих лікувально-профілактичних закладах з урахуванням часу проїзду в обох напрямках, але не більше строку, передбаченого пункту 1 розділу IV цього Порядку.

22. Тимчасова непрацездатність осіб рядового і начальницького складу (в тому числі, вищого, старшого та молодшого офіцерського складу, інших граничних і спеціальних звань, тощо) засвідчується довідкою органу, у сфері управління якого перебувають заклади охорони здоров'я.

У разі вибору особою рядового і начальницького складу (в тому числі, вищого, старшого та молодшого офіцерського складу, інших граничних і спеціальних звань, тощо) лікуючого лікаря і закладу охорони здоров'я не за місцем роботи довідка видається за місцем отримання медичної допомоги відповідно до вимог цього Порядку.

Порядок видачі довідки у разі захворювання та травми; у зв'язку з доглядом за хворим членом сім'ї, хворою дитиною, дитиною віком до трьох років та дитиною з інвалідністю до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за дитиною; при карантині; у зв'язку з вагітністю і пологами; на період санаторно-курортного лікування має відповідати вимогам цього Порядку.

Особам рядового і начальницького складу (в тому числі, вищого, старшого та молодшого офіцерського складу, інших граничних і спеціальних звань, тощо), які перебувають на лікуванні у зв'язку із захворюванням, пораненням, контузією чи каліцтвом, отриманими під час виконання службових обов'язків, довідка видається до дня закінчення лікування (при сприятливому закінченні лікування) або до дня звільнення з органу управління (підрозділу) за станом здоров'я (при несприятливому перебігу лікування) за висновками військово-лікарської експертизи.

23. У разі смерті пацієнта, датою закінчення листка непрацездатності є дата смерті, про що робиться відповідний запис в Реєстрі з зазначенням відповідної примітки про смерть.

III. Видача документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність у зв'язку з доглядом за хворим членом сім'ї, дитиною, що потребує догляду, дитиною віком до трьох років та дитиною з інвалідністю до 18 років у разі хвороби матері або іншої особи, яка доглядає за дитиною

1. Для догляду за членом сім'ї, який хворіє, листок непрацездатності видається лікуючим лікарем одному із працюючих членів сім'ї або іншій працюючій особі, що фактично здійснює догляд.

2. Для догляду за дорослим членом сім'ї або хворою дитиною, старшою 14 років, при лікуванні в амбулаторних умовах листок непрацездатності видається на термін до 3 днів. Як виняток, залежно від важкості перебігу захворювання та побутових умов, цей термін може бути продовжений за рішенням ЛКК, а в разі її відсутності – керівником закладу охорони здоров'я, але не більше 7 календарних днів всього .

3. Для догляду за хворою дитиною віком до 14 років листок непрацездатності в амбулаторних умовах видається на період, протягом якого дитина потребує догляду, але не більше 14 календарних днів, а для догляду за дитиною, постраждалою внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції (далі – ЧАЕС), на весь період її хвороби, включаючи санаторно-курортне лікування.

4. Якщо дитина продовжує хворіти, то особі, яка здійснює догляд за хворою дитиною, після закінчення максимального терміну листка непрацездатності, передбаченого законодавством України, видається довідка за формою, встановленою МОЗ.

Довідка про тимчасове звільнення від роботи по догляду за хворою дитиною видається до одужання дитини від гострого захворювання або досягнення ремісії у разі загострення хронічного захворювання, з продовженням у порядку, передбаченому пункту 2 розділу II цього Порядку.

5. Якщо в сім'ї хворіють двоє або більше дітей одночасно, то для догляду за ними видається один листок непрацездатності. У разі виникнення захворювання у дітей в різний час листок непрацездатності та довідка про догляд за хворою дитиною видається в кожному конкретному випадку окремо.

6. Якщо в період звільнення від роботи згідно з довідкою про тимчасове звільнення від роботи по догляду за хворою дитиною захворіла друга дитина або виникло нове (не пов'язане з попереднім) захворювання у першої дитини, то довідка закривається і видається новий листок непрацездатності.

7. Якщо після виписки в заклад дошкільної освіти або школу в дитини виникає ускладнення захворювання, за яким видавався листок непрацездатності та довідка і ЛКК визначає його як продовження першого захворювання, то про догляд за дитиною видається довідка.

Якщо особи, визначені в пункті 7 розділу I цього Порядку, визнають ускладнення продовженням першого захворювання, при видачі листка непрацездатності термін випадку непрацездатності визначається з урахуванням терміну попередніх листків непрацездатності за цим випадком непрацездатності.

8. Після виписки дитини зі стаціонару в гострому періоді захворювання листок непрацездатності видається або продовжується на період, протягом якого дитина потребує догляду, з дотриманням вимог пункту 2 розділу II цього

Порядку, з урахуванням днів листка непрацездатності, що був виданий для догляду за дитиною до стаціонарного лікування.

9. У разі стаціонарного лікування дітей віком до 6 років одному із працюючих членів сім'ї або іншій працюючій особі, яка здійснює догляд за дитиною, видається листок непрацездатності на весь період перебування в стаціонарі разом з дитиною, незалежно від факту оформлення іншим членом сім'ї відпустки по догляду за дитиною до 3-х років при необхідності догляду інших дітей вдома.

У разі стаціонарного лікування важкохворих дітей старшого віку від 6 до 14 років листок непрацездатності видається одному із працюючих членів сім'ї або іншій працюючій особі, яка здійснює догляд за дитиною, на період, коли, за висновком ЛКК, дитина потребує індивідуального догляду.

10. У разі лікування дітей віком до 14 років, інфікованих вірусом імунодефіциту людини або у яких виявлено синдром набутого імунодефіциту, або таких, що хворіють на онкологічні та онкогематологічні захворювання та постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС, листок непрацездатності видається на весь період амбулаторного лікування дитини або на весь період перебування дитини в стаціонарі одному з працюючих батьків або особі, що його заміняє і здійснює догляд за дитиною.

11. Якщо мати або інша працююча особа, яка доглядає за хворою дитиною, перебуває у цей час у соціальній відпустці (крім додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи), то листок непрацездатності видається з дня, коли мати або інша працююча особа, яка здійснює догляд за хворою дитиною, повинна стати до роботи.

12. Листок непрацездатності видається одному із працюючих батьків (опікуну або піклувальнику), який виховує дитину з інвалідністю до 18 років, лікуючим лікарем до від'їзду в санаторно-курортний заклад терміном до 30 календарних днів з наступним продовженням його залежно від терміну лікування дитини в санаторно-курортному закладі та з урахуванням часу на проїзд в обох напрямках за наявності висновку ЛКК про необхідність стороннього догляду під час лікування у санаторно-курортному закладі.

Листок непрацездатності видається одному із працюючих батьків (опікуну або піклувальнику), який виховує дитину з інвалідністю до 18 років, лікуючим лікарем до початку лікування у медичних центрах реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи (далі – Центр) терміном до 30

календарних днів з наступним продовженням його залежно від терміну лікування дитини в Центрі з урахуванням часу на проїзд в обох напрямках на підставі довідки-виклику з Центру та за наявності висновку ЛКК про необхідність стороннього догляду під час лікування у Центрі.

На підставі медичного висновку Центру або санаторно-курортного закладу про проведений курс лікування дитини з інвалідністю лікуючим лікарем в Реєстр вносяться дані про припинення непрацездатності з дати закінчення курсу лікування, визначеної з урахуванням терміну фактичного перебування в Центрі.

У разі порушення призначеного пацієнту режиму лікування особою, що здійснює догляд за дитиною з інвалідністю до 18 років, лікуючий лікар Центру або санаторно-курортного закладу робить відповідний запис при видачі листка непрацездатності у веборієнтованому сервісі внесення даних про тимчасову непрацездатність і головний лікар Центру або санаторно-курортного закладу накладає кваліфікований електронний підпис (далі – КЕП).

13. Листок непрацездатності в амбулаторних умовах видається працюючій особі, яка тимчасово здійснює догляд за дитиною віком до 3 років, дитиною з інвалідністю віком до 18 років, у випадку пологів або хвороби матері на період, коли мати (опікуна, інший члена сім'ї, який перебуває у відпустці для догляду за дитиною віком до 3 років, виховує дитину з інвалідністю віком до 18 років) за медичними висновками лікаря тимчасово не може здійснювати догляд за дитиною, а також у випадку необхідності її догляду за другою дитиною, що хворіє.

У цьому випадку листок непрацездатності видається з дотриманням максимально можливого терміну згідно з пунктом 3 розділу III цього Порядку та подальшим оформленням довідки встановленої форми згідно з пунктом 4 розділу III цього Порядку на підставі довідки з амбулаторно-поліклінічної установи чи стаціонару, що засвідчує пологи або захворювання матері (опікуна, іншого члена сім'ї, який перебуває у відпустці по догляду за дитиною віком до 3 років, виховує дитину з інвалідністю віком до 18 років), або виписки із стаціонару про перебування іншої хворої дитини у стаціонарі разом з мамою.

14. Листок непрацездатності не видається для догляду:

- 1) за пацієнтом, який має хронічну хворобу, у період її ремісії;
- 2) дитиною, що хворіє, в період перебування застрахованої особи у соціальній відпустці (крім додаткової відпустки працівникам, які мають дітей або повнолітню дитину – особу з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи);
- 3) за здоровою дитиною на період карантину;
- 4) за пацієнтом старшим 14 років при стаціонарному лікуванні.

15. Для догляду за пацієнтом, що хворіє, старше 14 років, який знаходиться на стаціонарному лікуванні, згідно з висновком ЛКК про необхідність індивідуального догляду, видається довідка довільної форми, засвідчена підписом головного лікаря та печаткою закладу охорони здоров'я.

IV. Направлення на медико-соціальну експертну комісію

1. Направлення пацієнта для огляду до МСЕК здійснюють ЛКК закладів охорони здоров'я за місцем проживання або лікування при наявності стійкого чи необоротного характеру захворювання, а також у тому разі, коли пацієнт був звільнений від роботи протягом чотирьох місяців безперервно з дня настання тимчасової непрацездатності чи протягом п'яти місяців у зв'язку з одним і тим самим захворюванням або його ускладненнями за останні дванадцять місяців, а при захворюванні на туберкульоз – протягом десяти місяців з дня початку специфічної терапії. В Реєстр вноситься відповідна інформація із зазначенням дати направлення документів на МСЕК, яка засвідчується КЕП голови ЛКК, з цієї дати термін непрацездатності вважається припиненим.

2. Особи з інвалідністю направляються на МСЕК з метою переогляду в зв'язку із змінами в стані здоров'я, для зміни трудових рекомендацій, чи внесення доповнень до індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю, тощо.

3. Після огляду МСЕК, на підставі довідки в довільній формі засвідченої підписом голови МСЕК та печаткою МСЕК, яка містить рішення комісії (визнано особою з інвалідністю певної групи та категорії; не визнаний особою з інвалідністю та потребує доліковування; не визнаний особою з інвалідністю та працездатний), лікуючий лікар продовжує листок непрацездатності шляхом створення нового запису про тимчасову непрацездатність:

у разі визнання направленої на МСЕК особи особою з інвалідністю, датою закінчення непрацездатності вважається реєстрації документів пацієнта на МСЕК, дата встановлення інвалідності та дата огляду обов'язково вказуються у листку непрацездатності;

у разі визнання направленої на МСЕК особи працездатною, термін тимчасової непрацездатності закінчується датою огляду МСЕК; дата направлення пацієнта на МСЕК, дата реєстрації документів на МСЕК та дата огляду обов'язково вказуються у листку непрацездатності;

у разі визнання направленої на МСЕК особи непрацездатною, листок непрацездатності продовжується ЛКК закладу охорони здоров'я до відновлення працездатності з урахуванням терміну проведення експертизи та висновків МСЕК, або до повторного направлення на МСЕК, запис про що вноситься в Реєстр і який засвідчується КЕП голови ЛКК.

4. При відмові пацієнта від направлення на МСЕК або несвоєчасному прибутті його на експертизу без поважної причини, про факт відмови або нез'явлення робиться відповідна відмітка про це у Реєстрі та засвідчується кваліфікованим електронним підписом голови ЛКК і в первинно-обліковій медичній документації амбулаторного чи стаціонарного пацієнта.

5. Відмова від направлення на МСЕК і нез'явлення без поважної причини на огляд МСЕК не є підставою для виписки пацієнта на роботу.

V. Видача документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність осіб, які перебували в контакті з хворими на інфекційні хвороби, або є бактеріоносіями збудників таких хвороб

1. Особам, які перебували в контакті з хворими на особливо небезпечні інфекційні хвороби (крім осіб, які перебували у засобах індивідуального захисту у зв'язку з виконанням службових обов'язків); особам, які є носіями збудників особливо небезпечних інфекційних, небезпечних інфекційних захворювань та робота яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних захворювань, які не можуть бути за їх згодою переведені на роботу не пов'язану з ризиком поширення інфекції, листок непрацездатності видається лікарем-інфекціоністом або лікуючим лікарем на підставі результатів відповідних лабораторних досліджень на строк, що визначається лікарем-інфекціоністом або лікуючим лікарем відповідно законодавства та галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.

2. Особам, які відповідно до рішення Кабінету Міністрів України про встановлення карантину підлягають самоізоляції, обсервації видається листок непрацездатності лікуючим лікарем або в інший спосіб встановлений у рішенні про встановлення карантину на строк, визначений законодавством та галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я.

VI. Видача листка непрацездатності у зв'язку з вагітністю і пологами

1. Листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю і пологами видається за місцем спостереження за вагітною з 30 тижнів вагітності водночас на термін, що не перевищує 126 календарних днів (не більше 70 календарних днів до передбачуваного дня пологів і 56 – після).

В листку непрацездатності у зв'язку з вагітністю і пологами зазначаються відомості щодо терміну вагітності на час звернення та планова дата пологів.

2. У разі передчасних або багатоплідних пологів, виникнення ускладнень під час пологів або в післяпологовому періоді, на підставі відповідного медичного запису в первинно-медичній документації вагітної, за місцем спостереження за вагітною або лікарем, з яким у вагітної укладено декларацію про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, додатково видається листок непрацездатності на 14 календарних днів, крім жінок, яких віднесено до I-III категорій постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС.

3. Жінкам, які належать до I-III категорій постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, видається листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю і пологами в 27 тижнів вагітності тривалістю 180 календарних днів (90 днів на період допологової відпустки і 90 – на період післяпологової відпустки).

4. Якщо вагітна не спостерігалась з приводу вагітності до дня пологів, листок непрацездатності видається з дня пологів на період тривалості післяпологової відпустки у порядку, передбаченому пунктів 1, 2 та 3 розділу VI цього Порядку лікарем або уповноваженою собою закладу охорони здоров'я, у якому відбулися пологи чи закладу охорони здоров'я, яким зареєстровано факт пологів, що відбулися поза межами закладу.

У разі звернення вагітної після настання 30 тижнів вагітності й до пологів, листок непрацездатності вноситься в Реєстр з датою початку, що дорівнює настанню терміна вагітності 30 тижнів.

5. При передчасних пологах до 30 тижнів вагітності листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю і пологами видається закладом охорони здоров'я, де відбулись пологи, на 140 календарних днів у разі виписки з пологового будинку живої дитини, а у випадку мертвонародження при таких пологах – на 70 календарних днів.

6. Жінкам, які не підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню, у порядку, передбаченому пунктами 1, 2, 3 та 4 розділу VI цього Порядку видається довідка для призначення і виплати державної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, за формою затвердженою МОЗ України.

7. У зв'язку з операцією штучного переривання вагітності на бажання жінки (в тому числі медикаментозний аборт) листок непрацездатності видається на 3 дні з урахуванням дня операції. У разі виникнення ускладнень під час операції чи в післяабортному періоді листок непрацездатності видається на весь період тимчасової непрацездатності.

8. У випадках переривання вагітності з інших причин, у тому числі за медичними або соціальними показаннями, листок непрацездатності видається з дня госпіталізації жінки на весь період непрацездатності.

9. Жінкам, яким проводиться терапія безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій, листок непрацездатності видається закладом охорони здоров'я, в якому проводилась така терапія, від дня початку ультразвукового та гормонального контролю медикаментозної стимуляції овуляції до моменту отримання результатів проведеної процедури наявності вагітності ультразвуковим методом.

Питання про подальшу непрацездатність жінки вирішується за місцем спостереження за вагітною індивідуально, залежно від перебігу вагітності.

10. У разі лікування з приводу патологічного перебігу вагітності продовження листка непрацездатності здійснюється у порядку, передбаченому пунктом 2 розділу II та пункту 1 розділу IV цього Порядку.

11. Особам, які усиновили дитину або взяли дитину під опіку, лікарем за місцем спостереження спільно з керівником відповідного структурного підрозділу закладу охорони здоров'я на підставі свідоцтва про народження дитини та рішення суду про її усиновлення або встановлення опіки видається листок непрацездатності на період з дня усиновлення або встановлення опіки до дня закінчення післяпологової відпустки тривалістю 56 календарних днів (70 календарних днів у разі одночасного усиновлення двох і більше дітей, 90 календарних днів – для жінок, віднесених до I-III категорій осіб, які

постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи), що відраховуються з дня народження дитини, зазначеного у свідоцтві про народження.

12. Особам, які скористалися послугами сурогатного або замінного материнства, видається листок непрацездатності тривалістю 56 календарних днів післяпологової відпустки на підставі свідоцтва про народження, починаючи з дня народження дитини, зазначеного у свідоцтві.

13. Під час перебування жінки у відпустці для догляду за дитиною листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами видається на загальних підставах.

VII. Видача листка непрацездатності на період санаторно-курортного лікування

1. Листок непрацездатності на період санаторно-курортного лікування, необхідність якого встановлена ЛКК закладу охорони здоров'я за місцем спостереження, видається на термін лікування та проїзду до санаторно-курортного закладу і назад, але з урахуванням тривалості щорічної (основної та додаткової) відпустки.

2. Листок непрацездатності видається до від'їзду в санаторно-курортний заклад при наявності:

- 1) путівки;
- 2) довідки з місця роботи про тривалість щорічної (основної та додаткової) відпустки;
- 3) картки санаторно-курортного відбору.

VIII. Контроль та відповідальність за порушення Порядку видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян

1. Контроль за виконанням цього Порядку особами, які відповідно до пункту 7 розділу I цього Порядку мають право видавати документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність і закладами охорони здоров'я усіх відомств та форм власності здійснюють у межах своєї компетенції Міністерство охорони здоров'я України, Фонд соціального страхування України, Пенсійний фонд України, профспілки та їх об'єднання.

2. Відповідальність за стан організації та якості експертизи тимчасової непрацездатності, зберігання та облік документів, що засвідчують

тимчасову непрацездатність громадян, організаційне забезпечення внесення відповідних даних в Реєстр несе керівник закладу охорони здоров'я або лікар, який провадить господарську діяльність з медичної практики як фізична особа-підприємець.

Відповідальність за обґрунтованість видачі та продовження документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність, несе особа, якою їх було видано.

3. За порушення порядку видачі, продовження, обліку та заповнення документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність, їх необґрунтовану видачу та продовження, особи якими було видано документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність, несуть відповідальність згідно з законодавством України.

**В.о. генерального директора
Директорату медичних послуг**

Асан ЧАРУХОВ